

Kernboodschap wolf provincie Utrecht

2-8-2024

De provincie heeft als wettelijke taak de bescherming van de wolf met de daarbij behorende verplichtingen. We houden nauwlettend de vinger aan de pols van de ontwikkelingen rondom de wolf. Daartoe monitoren we het gedrag van de wolven in onze provincie en houden we constant contact met wolvendeskundigen en staan waar nodig in nauw contact met gemeenten, terreinbeherende organisaties en politie. Op basis daarvan nemen we de benodigde, zorgvuldige besluiten en maatregelen om zo goed mogelijk met wolven samen te leven. Ook nemen we maatregelen om nieuwe incidenten te voorkomen.

In korte tijd zijn er meerdere incidenten geweest met een wolf in het bosgebied van de Utrechtse Heuvelrug. We hebben oog en oor voor de maatschappelijk zorgen die leven als gevolg van deze incidenten. De provincie Utrecht, gemeenten Leusden, Zeist, Woudenberg en Utrechtse Heuvelrug roepen inwoners en bezoekers op om zeer voorzichtig te zijn in het bosgebied Utrechtse Heuvelrug. Het dringende advies is om de bossen van de Utrechtse Heuvelrug in genoemde gemeenten niet met jonge kinderen en loslopende honden in te gaan.

Maatregelen voor veiligheid van mens en wolf

Een maatregel om goed en veilig met wolven samen te leven is het afschrikken van de wolf. Het Wolvenmeldpunt ontvangt veel meldingen van waarnemingen van een (solitaire) wolf op de Utrechtse Heuvelrug. Daar zijn filmpjes bij van een wolf die op minder dan 30 meter afstand van mensen met een hond komt, van een hond en een wolf die aan elkaar snuffelen en naar elkaar uithalen. Recent zijn er ook meer situaties dat een wolf dichtbij personen komt. Dat is onnatuurlijk en ongewenst gedrag.

Gedeputeerde Staten van provincie Utrecht hebben nu geoordeeld dat het geoorloofd is om de betreffende wolf af te schrikken. Dit gaat gebeuren door de wolf te vangen en te verdoven. Daar schrikt de wolf al zodanig van dat hij hopelijk weg blijft bij mensen. Vervolgens krijgt de betreffende wolf een zender, waarmee hij gevolgd kan worden. Dit biedt de mogelijkheid om het gedrag van de wolf goed te observeren, om bijvoorbeeld te kunnen constateren of hij dit gedrag niet meer vertoont. Mocht de wolf nog steeds ongewenst gedrag vertonen dan kan de wolf door middel van paintball beschoten worden zodat hij nog meer schrikt van mensen en er hopelijk bij weg blijft.

Daarnaast heeft de provincie Utrecht ook een vergunning aangevraagd voor het afschrikken van het wolvenpaar dat welpen grootbrengt op Landgoed Den Treek-Henschoten. Dit wolvenpaar vertoont defensief gedrag dat wordt veroorzaakt door hun behoefte om hun welpen te beschermen.

DNA-onderzoek

De provincie Utrecht heeft opdracht gegeven voor een spoedanalyse van het DNA dat is aangetroffen op de kleding van het kind dat op 31 juli betrokken was bij het incident. Om te bepalen of het DNA van een wolf is en om te bepalen om welke wolf het gaat en daarmee te kunnen vaststellen of er een mogelijk verband is met eerdere incidenten. Op basis van de uitkomst besluit provincie Utrecht op advies van wolvendeskundigen of en welke maatregelen of vervolgstappen er moeten worden ingezet.

Voorbereiden vergunning voor afschot

De ernst van de incidenten die op 16 juli en 31 juli plaatsvonden is voor provincie Utrecht wel een reden om een vergunningsaanvraag voor afschot voor te bereiden. Om zo voorbereid te zijn om in te kunnen grijpen als dat nodig is.

Vragen en antwoorden over de wolf voor publiek

Wat is de laatste stand van zaken rond de wolf?

In korte tijd zijn er meerdere incidenten geweest met een wolf in het bosgebied van de Utrechtse Heuvelrug. De provincie Utrecht, gemeenten Leusden, Zeist, Woudenberg en Utrechtse Heuvelrug roepen inwoners en bezoekers op om zeer voorzichtig te zijn in het bosgebied Utrechtse Heuvelrug. Het dringende advies is om in de genoemde gemeenten de bossen niet met jonge kinderen en loslopende honden in te gaan.

Wat is de rol van de provincie ten aanzien van de wolf?

De provincie heeft als wettelijke taak de bescherming van de wolf met de daarbij behorende verplichtingen. Daartoe monitoren we het gedrag van de wolven in onze provincie en nemen maatregelen om zo goed mogelijk met wolven samen te leven. Maar ook maatregelen te nemen om (verdere) incidenten te zien te voorkomen.

Vragen na het incident van 31 juli 2024

Op woensdag 31 juli heeft er een confrontatie had plaatsgevonden tussen een (vermoedelijke) wolf en een kind. Wolvendeskundigen geven aan dat als het daadwerkelijk een confrontatie tussen wolf en kind betrof, er dan sprake is van verontrustend en atypisch gedrag. De provincie Utrecht heeft opdracht gegeven voor een spoedanalyse van het DNA om vast te stellen of het DNA van een wolf is. De provincie heeft ook opdracht gegeven om, indien mogelijk, te laten bepalen welke specifieke wolf

het is geweest. Op die manier kan inzicht verkregen worden of deze wolf mogelijk ook bij andere incidenten betrokken is geweest.

Mag ik nog met kleine kinderen de bossen van de Utrechtse Heuvelrug in?

Het dringende advies is om niet met jonge kinderen de bossen in de gemeente Leusden, gemeente Zeist, gemeente Woudenberg en gemeente Utrechtse Heuvelrug te gaan.

Voor welk gebied geldt dit advies?

Het advies geldt voor de bossen van de Utrechtse Heuvelrug, specifiek de bosgebieden van de gemeente Leusden, gemeente Zeist, gemeente Woudenberg en gemeente Utrechtse Heuvelrug. Het advies is afgegeven door de provincie Utrecht en gemeente Leusden, gemeente Zeist, gemeente Woudenberg en gemeente Utrechtse Heuvelrug.

Is er een kaart van dit gebied?

Er is momenteel geen kaart van dit gebied beschikbaar.

Gaat het om dezelfde wolf?

De provincie kan hier nog niets met zekerheid over zeggen. Voor het wolf en kind incident op 16 juli is inmiddels zeker dat het een wolf was. Onderzocht gaat nog worden om welke wolf het gaat. Voor het incident van 31 juli, worden nog twee dingen onderzocht, namelijk was het een wolf en zo ja, om welke wolf gaat het?

Wordt er nieuw DNA-onderzoek uitgevoerd?

Ja, er wordt nieuw (spoed) DNA-onderzoek uitgevoerd n.a.v. dit incident.

Wanneer zijn de resultaten van dit onderzoek bekend?

We zullen zo snel mogelijk de resultaten van het DNA-onderzoek met het publiek te delen zodra deze beschikbaar zijn.

Als er sprake blijkt van een probleemwolf in de provincie, komt er dan een afschotvergunning?

Een afschotvergunning is aan heel veel regels gebonden en wordt niet zomaar afgegeven. We werken eraan om een afschotvergunning gereed te hebben voor het geval dat echt nodig is. Als provincie houden we nauwlettend de vinger aan de pols van de ontwikkelingen rondom de wolf. Dat doe we met intensieve monitoring en door constant contact met wolvendeskundigen om de noodzakelijke en zorgvuldige besluiten te nemen. Het afgeven van juridische houdbare vergunningen vraagt tijd en goede onderbouwing.

Algemene vragen en antwoorden over de wolf

Wat moet ik doen als ik een wolf tegenkom?

Ren niet weg

Probeer afstand te houden en/of te creëren

Hond(en) aanlijnen

Komt een wolf toch te dichtbij, spreek luid en maak jezelf groot.

Laat weten dat je er bent

Loop langzaam achteruit

Loop een wolf niet achterna

Kom je welpen tegen? Ga zo snel mogelijk weg

Maak een melding bij het [wolvenmeldpunt. www.bij12.nl](http://wolvenmeldpunt.www.bij12.nl)

Waarom schiet de provincie de wolven niet af?

De wolf is een strikt beschermde diersoort. In de omgevingswet staat dat wolven niet mogen worden afgeschoten. Afschieten, of uit de populatie nemen, kan alleen als er een vergunning voor afschot is verleend. De ernst van de voorgevallen incidenten is voor Provincie Utrecht in ieder geval een reden om een vergunningsaanvraag voor afschot voor te bereiden. Om zo voorbereid te zijn om in te grijpen als dat nodig is. De provincie heeft daarnaast vergunningen aangevraagd om wolven in de provincie te vangen om te kunnen 'zenderen' en/of weer schuw te kunnen maken voor mensen.

Kan ik met mijn hond de natuur in?

Er is een noodbevel van kracht voor Landgoed Den Treek-Henschoten vanwege de aanwezigheid van een wolvenpaar met welpen in het gebied. Om die reden is het tijdelijk niet toegestaan om dit gebied te bezoeken.

We adviseren dringend niet met jonge kinderen of honden de bossen in te gaan in de gemeente Zeist, gemeente Woudenberg, gemeente Leusden en gemeente Utrechtse Heuvelrug.

Buiten deze gemeenten geldt het dringende advies niet, maar is het wel verstandig om honden aan te lijnen en dichtbij te houden. Ook in hondenlosloopgebieden.

Kan ik met een paard de natuur in?

Het afgezette gebied in Den Treek is ook voor paardrijders afgesloten. Voor het overige geldt: handel met gezond verstand en volg de algemene instructies op wanneer je een wolf tegenkomt.

Wat moet ik doen wanneer ik een wolf tegenkom met mijn paard?

Het belangrijkste is om niet in paniek te raken tijdens een ontmoeting met een wolf. Blijf rustig, draaf of galoppeer niet weg. Plaats het paard met het hoofd naar de wolf, zodat het paard de wolf kan zien.

Ben je met meerdere paarden?

Plaats de paarden dan naast elkaar, met hun hoofd naar de wolven.

Als de wolf niet weggaat, stap je langzaam langs de wolven.

Klap niet in je handen en zwaai niet met je armen, om je paard niet te laten schrikken.

Volg de wolf niet, ook niet om foto's te maken. Een wolf zal zich verdedigen als hij het gevoel heeft in het nauw te worden gedreven.

Houd een eventuele hond aangelijnd en dichtbij jezelf en je paard.

Het is beter om geen honden mee te nemen op buitenrit in een gebied waar wolven leven, zoals de Utrechtse Heuvelrug.

Ik ben paardenhouder in het gebied. Wat kan ik doen om mijn paarden te beschermen?

U kunt gebruikmaken van een subsidie om wolfwerende rasters aan te schaffen. Raadpleeg het subsidieloket voor meer informatie over deze subsidie. U kunt hier met terugwerkende kracht gebruik van maken. Onze wolvenconsulent kan u adviseren over de juiste rasters en de juiste plaatsing hiervan.

Vragen en antwoorden noodbevel gemeente Leusden

Het eerdere advies van de provincie Utrecht om het bosgebied in Den Treek niet te betreden had onvoldoende effect. Om die reden en vanwege een nieuw incident op 16 juli heeft de ^{5.1.2.e} van de gemeente Leusden uit voorzorg besloten om een noodbevel uit te vaardigen aan de eigenaar van Landgoed Den Treek-Henschoten. Dit noodbevel bevat de opdracht aan de eigenaar om een deel van het gebied niet open te stellen in de periode t/m 15 augustus 2024.

Het advies om een groter bosgebied op landgoed Den Treek niet in te gaan blijft van kracht. Voor bewoners en ondernemers in dit gebied geldt een uitzondering. Zij krijgen hierover een apart bericht.

In het gebied dat is afgesloten geldt een noodbevel waarmee de eigenaar van het landgoed Den Treek de opdracht krijgt het gebied niet langer open te stellen. Dat houdt in dat mensen daar tijdelijk niet meer mogen komen en dat daar controle en handhaving plaatsvindt.

Hoe is het gebied bepaald?

Het kerngebied is aangewezen op advies van wolvenexperts die zijn ingeschakeld door de provincie.

Waarom wordt er een heel gebied afgesloten?

De keuze om een deel van Landgoed Den Treek–Henschoten af te sluiten is uit voorzorg en heeft te maken met de veiligheid van bezoekers, dieren en wolven in het gebied.

Hoe weet ik waar ik niet mag komen?

Bij het begin van de toegangspaden van het afgesloten kerngebied staan hekken en borden.

Waarom is niet meteen ingegrepen?

We maken continue de inschatting van de veiligheid in het gebied in Leusden om te beoordelen in hoeverre het veilig is voor mensen om in het gebied te verblijven. Omdat we zagen dat de oproep om het gebied te vermijden onvoldoende werkte en er vervolgens een incident was op 16 juli, is de ^{5.1.2.e} van de gemeente Leusden genoodzaakt geweest om uit voorzorg een noodbevel af te kondigen.

Wat betekent een noodbevel?

In dit geval wordt het noodbevel ingezet als een algemeen gebiedsverbod. Dit doen we uit voorzorg voor de veiligheid van mens en dier. Dit betekent dat mensen niet meer in dit gebied mogen komen.

Hoe wordt dit gebiedsverbod gehandhaafd?

Wij doen een beroep op ieders gezond verstand. Blijf weg uit het gebied en zoek de wolf niet op! Om het kerngebied staan hekken en er worden extra politie en groene boa's ingezet om het verbod te handhaven.

Hoelang duurt de afsluiting van het gebied?

De afsluiting van het kerngebied blijft in ieder geval tot en met 15 augustus 2024 afgesloten.

Welke tips zijn er als ik een wolf tegenkom?

Tips zijn te vinden op de website van [provincie Utrecht](#)

Om hoeveel wolven gaat het?

Dat weten we nooit zeker. Wolven lopen grote afstanden en bewegen zich door het land. We weten nu in ieder geval van de aanwezigheid van drie gevestigde wolven en vijf welpen.

Ik loop graag met mijn hond in het gebied. Wat kan ik doen?

Voor huisdiereigenaren geldt hetzelfde noodbevel en advies. Betreedt het afgesloten gebied niet. Ga de bossen niet in en houd uw hond aan de lijn.

Worden er borden geplaatst om mensen te waarschuwen? Zo nee, hoe worden mensen anders gewaarschuwd?

Ja, in het gebied staan borden om mensen te waarschuwen.

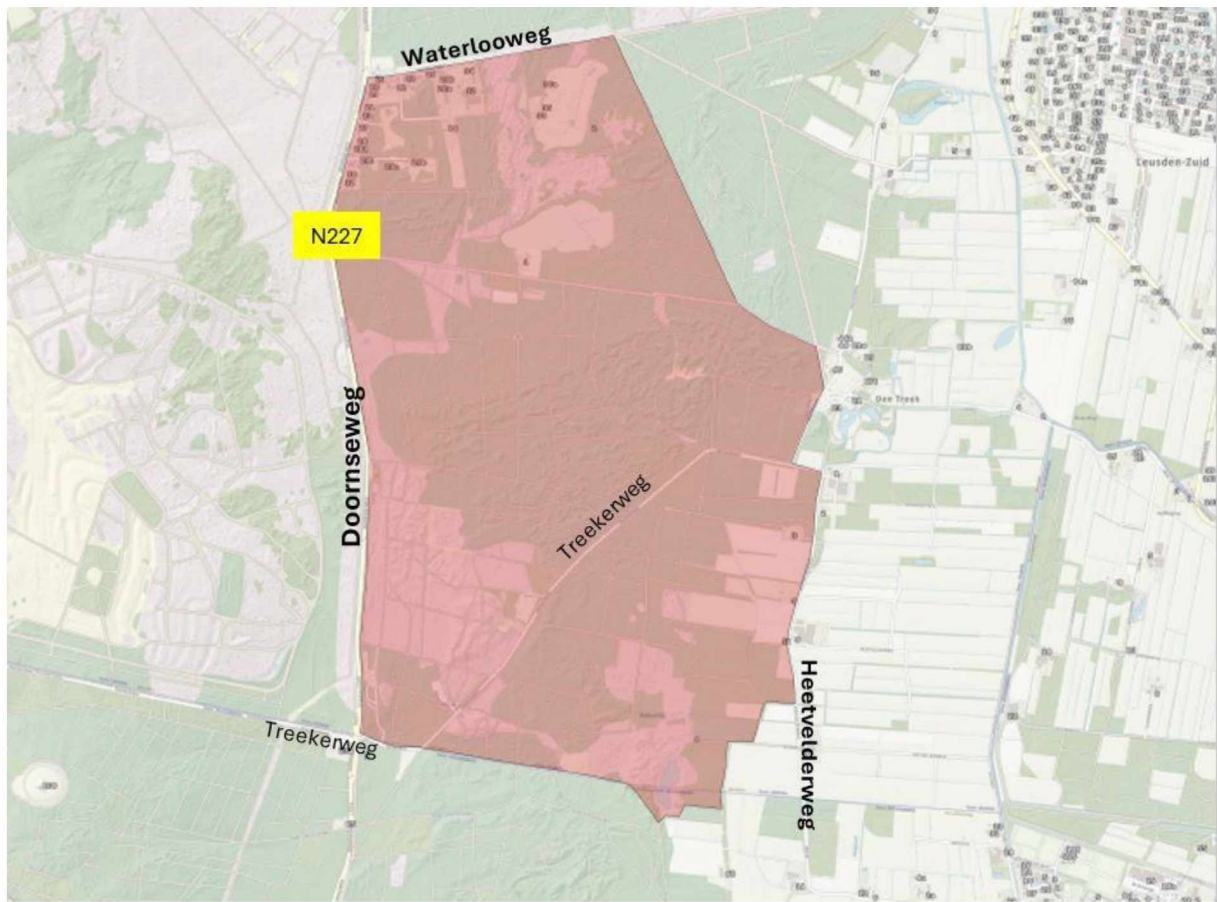
Een kind is door een wolf aangevallen. Wat gaat de gemeente doen om herhaling te voorkomen?

We roepen mensen op om op het landgoed Den Treek-Henschoten niet met jonge kinderen en loslopende honden de bossen in te gaan. Ook geldt er voor een kerngebied een noodbevel en is dit gebied daardoor niet toegankelijk. Met deze maatregelen willen wij confrontaties tussen mens en wolf voorkomen.

Is dit tijdelijk? Het kan toch niet zo zijn dat we straks niet meer in Den Treek kunnen wandelen?

Op dit moment is het dringende advies aan mensen om niet de bossen in te gaan in het gebied. Hoelang dit gaat duren is nu nog niet duidelijk. Zodra Den Treek veilig genoeg is voor bezoekers, zal het gebied weer opengaan en het advies vervallen. Houd de communicatie daarover van de gemeente en/of provincie daarvoor in de gaten.

In welk gebied geldt het noodbevel?

Wat moet ik doen wanneer ik een wolf tegenkom?

Lees de tips op de website van [provincie Utrecht](#)